

Tuỳ bút
Chủ đề: người xưa
Tác giả: Trần Đình Phước

KQ ĐÀO BÁ HÙNG – ĐÀO VŨ ANH HÙNG

Trưởng Hướng Đạo VN (Hồ Trục Ngôn)

Khi nhận được tin Niên Trưởng Đào Bá Hùng tức nhà văn KQ Đào Vũ Anh Hùng [*] đã ra đi qua một người bạn cùng khoá 7/68 KQ với tôi và cũng là bạn thân với Niên Trưởng là CVH. Lòng tôi cảm thấy buồn vô hạn.

Dẫu biết rằng! Bất cứ ai sang giàu, nghèo khó, công danh to lớn, sự nghiệp lẫy lừng đến đâu. Cuối cùng, cũng đều phải đi qua cửa ải này. Nhưng trong tình chiến hữu, tình quân chủng KQVNCH và đặc biệt là tình huynh đệ Hướng Đạo giữa Niên Trưởng và tôi, càng làm cho tôi vô cùng bồi hồi, xúc động.

Niên Trưởng và tôi thỉnh thoảng Email thăm hỏi nhau và cũng có đôi lần gặp mặt. Lần cuối cùng, Niên Trưởng và vợ là chị Thuý Phụng ghé San José vào ngày 28 tháng 05, năm 2015.

Trước đó, Niên Trưởng điện thoại hẹn tôi nhớ dành thời giờ đến nhà gặp mặt để anh em có dịp hàn huyên. Niên Trưởng cho biết, anh em mình gặp nhau lần này có lẽ là lần cuối ở San José. Anh khó có dịp khác trở lại đây vì sức khoẻ của anh bây giờ không được tốt lắm! Trước khi chia tay, tôi tặng Niên Trưởng một Áo T-Shirt kỷ niệm Trại Hạp Ban Hướng Đạo Việt Nam toàn Thế Giới Thăng Tiến 10 được tổ chức ở Houston vào tháng 07, năm 2014 mà gia đình tôi đã tham dự.

Sau này, tôi được biết. Niên Trưởng đã nằm một chỗ từ nhiều năm bởi một lần bị đột quỵ khi đi bộ tập thể dục ở công viên và mang trong người thêm một số bệnh khác. May mắn, có hiền thê luôn luôn kề bên săn sóc. Sự tận tụy chăm sóc và hy sinh của một phụ nữ Việt Nam lo cho chồng càng làm cho bạn bè của Niên Trưởng và tôi vô cùng cảm phục.

Hầu như mọi người đều biết Niên Trưởng Đào Bá Hùng qua một câu quen thuộc được coi là châm ngôn của Quân Chung Không Quân “Không Bỏ Anh em Không Bỏ Bạn bè”, qua một bài viết về sự trở về nhiệm màu từ cõi chết của Phi công L19 Trần Duy Nguyên trong một phi vụ liên lạc hành quân Nha Trang – Pleiku, chẳng may gặp nạn và rớt giữa khu vực Dục Mỹ và Khánh Dương. Và sau này, thêm bốn chữ “Vàng Rơi Không Tiếc” trong câu ca dao:

*Cầm vàng mà lợi qua sông.
Vàng rơi không tiếc, tiếc công cầm vàng.*

Có lẽ! Ít ai được biết Niên Trưởng đã từng sinh hoạt Hướng Đạo và là một Trưởng Hướng Đạo Việt Nam, trước khi tình nguyện vào Quân Chung KQVNCH thuộc khoá 65A SVSQ/KQ, ngành Phi Hành.

Thời gian thấm thoát trôi qua đã hơn nửa thế kỷ. Tôi nhớ lại khoảng tháng 07, năm 1966. Kha Đoàn Nguyễn Huệ thuộc Đạo Phiên An, Châu Gia Định, Hướng Đạo Việt Nam được Nha Thể Dục Thể Thao Thanh Niên VNCH mời phụ giúp cho cuộc thi săn bắn dưới đáy biển do Lực Sĩ Nguyễn Thành Nhơn là Giám Đốc kiêm Trưởng Ban được tổ chức ở Hòn Yến, Nha Trang. Chủ tọa danh dự là Thiếu tướng Nguyễn Cao Kỳ, Chủ Tịch Ủy Ban hành Pháp Trung Ương. Ngoài ra, có Ủy Viên Thanh Niên Thể Thao là Đại tá Hồ Văn Di Hình, Đồng Lý Văn Phòng là Huỳnh Văn Diệp, cũng là một trưởng HĐVN kỳ cựu (Tổng Ủy Viên Hội Hướng Đạo Việt Nam.)

Trước khi lên đường. Toàn thể Kha Đoàn tập họp tại Lãng Đức Tả Quân Lê Văn Duyệt, Bà Chiểu, Gia Định để được các Huynh Trưởng dặn dò về việc giữ an toàn và tuyệt đối chấp hành kỷ luật, vì chuyến đi lần này không phải là một cuộc cắm trại bình thường mà phải tiếp cận với biển khơi. Tuyệt đối thật cẩn trọng, để ý, dòm chừng lẫn nhau. Nếu sơ sẩy gặp tai nạn sẽ là điều đáng tiếc. Kha Đoàn được xe buýt chở ra Bến Bạch Đằng. Từ đây, tất cả lên Dương Văn Hạm Thị Nại HQ-502 ra Nha Trang. Sau đó chờ tàu nhỏ đưa ra Hòn Yến.

Chúng tôi được tạm nghỉ tại sân vận động Nha Trang. Trong lúc đang thu xếp ba lô, lều chõng, và làm vệ sinh chung quanh chỗ tạm nghỉ. Bỗng nhiên, xuất hiện một Thiếu úy Không Quân trong bộ đồ bay màu đen đến bên chúng tôi ân cần hỏi “Các em từ đâu đến vậy?” Tôi thay mặt Kha Đoàn trả lời: “Chúng em vừa mới từ Sài Gòn ra, đang đợi ngày mai có tàu nhỏ đưa ra Hòn Yến để giúp ban tổ chức cuộc thi săn bắn dưới đáy biển”.

Tiếp đến vị Thiếu úy hỏi: “Chắc các em mệt lắm phải không? Ăn uống gì chưa?” Tôi trả lời “Dạ chưa! Các em chưa ăn uống gì hết! “Nghe đến đây. Vị Thiếu úy bảo chờ một chút để anh tìm mua ít thực phẩm và nước uống cho các em nhé!.

Khoảng nửa giờ sau, anh trở lại, khệ nệ trên hai tay với bánh mì, chuối, và nước uống trao lại cho chúng tôi. Anh tự giới thiệu tên là Đào Bá Hùng. Trước khi tình nguyện vào Không Quân, anh đã từng có thời gian sinh hoạt Hướng Đạo và được Hội Đồng Rừng đặt tên là “Hồ Trục Ngôn”.

Tên Rừng là một tập tục đặc biệt của Hướng Đạo Việt Nam. Trưởng Hướng Đạo nào ghi tên vào sinh hoạt với Rừng sẽ được Hội Đồng Rừng gồm 3 Trưởng trở lên đã có tên Rừng cứu xét. Tùy theo dáng dấp, tính tình, khả năng, và những thử thách mà Hội Đồng Rừng sẽ căn cứ để đặt cho Trưởng đó một cái tên. Đây không phải là biệt danh. Tên Rừng sẽ dùng suốt cuộc đời Hướng Đạo.

Trưởng Đào Bá Hùng được Hội Đồng Rừng đặt tên là **Hồ Trục Ngôn**. Vì dáng dấp và bản tánh thẳng thắn, bộc trực, không chấp nhận gian dối. Sẵn sàng góp ý, phê bình bất cứ ai làm điều sai trái, chướng tai gai mắt mà không sợ mất lòng.

Anh cho biết! Khi đi ngang qua đây. Gặp các em, nên anh dừng lại. Anh rất vui và sung sướng vì thấy tuổi thơ hồn nhiên, tung tăng, bay nhảy của mình tưởng chừng như đã mất. Nay, vừa sống trở lại.

Đối với anh “*Tình Huynh Đệ Hướng Đạo*” lúc nào cũng cao quý và bất diệt.

Hướng Đạo rèn luyện cho chúng ta tính tự tin, lòng dũng cảm, sự tháo vát, sẵn sàng vượt qua mọi thử thách, mọi nghịch cảnh.

Hướng Đạo đào tạo cho chúng ta trở thành những công dân gương mẫu biết giúp ích cho mọi người và xã hội. Gặp khó khăn vẫn vui tươi và cố gắng vượt qua.

Một câu nói của Trưởng Đào Bá Hùng mà cho đến bây giờ tôi, dù trải qua bao nhiêu thăng trầm trong cuộc sống, nhưng tôi vẫn không bao giờ quên:

“Chiến Thắng Vinh Quang và Vĩ Đại Của Con Người Là Chiến Thắng Chính Bản Thân Mình”.

Ở chơi, ca hát, và tâm tình đủ thứ chuyện Hướng Đạo với chúng tôi thêm khoảng gần một tiếng thì anh chào tạm biệt vì hôm nay phải về trực đơn vị. Anh đưa tay phải lên chào ba ngón theo lối Hướng Đạo, rồi bắt tay trái từng đưa chúng tôi và nhắc các em hãy luôn luôn nhớ câu:

*“Hướng Đạo Một Ngày là Hướng Đạo Mãi Mãi.
Once a Scout, Always a Scout.”*

Chia tay Trưởng Đào Bá Hùng từ đó. Tôi không có dịp gặp lại. Thỉnh thoảng gặp Trưởng qua các bài viết về các chuyện bay bổng, hiên ngang xông pha vào lửa đạn, tình đồng đội, tình chiến hữu, và những sự ra đi oai dũng của các Anh Hùng Không Quân VNCH thời chiến. Các bài viết với bút danh Đào Vũ Anh Hùng rất sống động, lôi cuốn và hấp dẫn. Bất cứ ai đã đọc cũng đều ngưỡng mộ, trong số đó có tôi.

Tháng 10, năm 1992. Tôi định cư ở San José. Chỉ sau một thời gian ngắn, tôi đã liên lạc được Trưởng Hồ Trục Ngôn. Ngoài ra, có vài lần anh em gặp nhau trong Hội Ngộ KQ và những lần khác, khi Trưởng ghé San José thăm thân nhân và bạn bè trong giới văn nghệ.

Giờ đây, Hồ Trục Ngôn đã từ giã cuộc chơi rất nhẹ nhàng, bình thản. Bên cạnh có mặt người vợ hiền, đông đủ các con và các cháu, lúc 9 giờ 10 phút tối. Ngày Thứ Sáu 18 tháng 02, năm 2022 tại Richardson, Texas–U.S.A. Nơi an nghỉ cuối cùng là Nhà Bình An của Giáo Xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp (Garland, Texas).

Niên Trưởng đã tìm về Rừng, gặp lại các Anh Chị Em Hướng Đạo đã đến đây từ trước.

– Nơi đây chỉ có những tiếng reo cười, không hận thù, không đố kỵ. Mọi người đều thương yêu nhau, giúp đỡ nhau chân thành như anh em ruột thịt.

– Nơi đây đã có những thú Rừng đến trước chào đón và cùng đồng ca Nguồn Thật, Anh Em Ta Về, Cùng Quay Quàn... và chống hai tay ngang bên hông “Nhảy Lửa” trong những đêm cắm trại thanh vắng ven bìa rừng hay bên bờ suối.

Bài hát *“Nhảy Lửa”* (Nhạc Sĩ Văn Giảng).

*PK1: Anh em ta! Mau cố chặt cây khô vào đây... đốt... chung.
Đêm khuya nghe, tiếng tí tách cây khô nổ vang... giữa... rừng.
Giang tay nhau đứng vòng quanh lửa hồng
Trông khói xanh trong đêm bốc cao.
Cùng cầm tay hát vang lòng ta chúc lửa thêm sáng tươi xua tan bóng đêm.
Anh em ta đùa vui ca hát...*

Hát cho đời vui vui thật vui...

PK2: *Anh em ơi! Ta hãy lắng tai nghe ngàn muôn... tiếng... ca.
Trong đêm khuya, trông ánh khói điếm tô rùng cây... rõ... ràng.
Lên cho cao ngất bùng cao sáng bùng
To lửa lên cao to lửa lên.
Bùng bùng cao ngất bùng cao sáng bùng
To lửa lên cao to lửa lên.
Lên cho cao càng cao cao ngút...
Bốc lên nào cao cao thật cao!*

Xin cầu chúc Trưởng “**Hổ Trục Ngôn**” Đào Bá Hùng lên đường bình an để bắt đầu một cuộc chơi mới nơi miền miên viễn. Ở đó! tràn đầy những tiếng reo hò và vỗ tay. Mọi người sống hoà bình, thân thiện, và luôn luôn đối xử với nhau bằng: “Tình Huỳnh Đệ Hướng Đạo.”

Xin hát chào tạm biệt “**Hổ Trục Ngôn**” Đào Bá Hùng. Trước sau gì cũng sẽ gặp lại Trưởng để đồng ca “Không Quân Việt Nam Hành Khúc”, các bài hát ngân Huỳnh Đệ, cùng tham gia những Trò Chơi Huỳnh Đệ hồn nhiên, lành mạnh, vui tươi, và bổ ích.

(Việt Nam)

Biệt ly bạn đường ơi! Biệt ly bạn đường ơi! Biệt ly – Ly biệt.
Mai ta sẽ sum vầy. Mai ta sẽ sum vầy. Từ nay – Cách xa.

(Jewish Music)

Shalom chaverim, Shalom chaverim. Shalom, Shalom.
L’hit rah–oat. L’hit rah– oat. Shalom – Shalom.

(Pháp)

Aurevoir mes amis. Aurevoir mes amis, Aurevoir – Aurevoir.
Nous nous revenons. Nous nous revenons. Aurevoir – Aurevoir.

(Anh)

Farewell Good friends. Farewell Good friends. Farewell – Farewell.
Till we meet again. Till we meet again. Farewell – Farewell.

Trần Đình Phước

San José, California – 02/2023

(Voi Chăm Chỉ, Đạo Phiên An, Châu Gia Định)

Tác giả ghi chú:

[*] Niên Trưởng Đào Bá Hùng giải thích bút danh Đào Vũ Anh Hùng cho tôi như sau: được ghép lại từ Họ và Tên của Niên Trưởng và một người bạn rất thân.

– Đó là nhà văn Võ Hà Anh, chuyên viết về đề tài “Tình yêu và Tuổi Trẻ” nổi tiếng trước 1975 được nhiều độc giả mọi lứa tuổi ưa thích. Nhà Văn Võ Hà Anh, tên thật là Vũ Quốc Anh.

– KQ Đào Bá Hùng và Nhà Văn Võ Hà Anh cùng sinh hoạt Hướng Đạo, cùng là đồng nghiệp và cùng viết chung một truyện dài: “Ngày ấy khi ta yêu nhau”.

Đào + Vũ (Họ) và Anh + Hùng (Tên) = Đào Vũ Anh Hùng

---

*nguồn: internet eMail by **trần đình phước** chuyển*

*Đăng ngày Thứ Bảy, June 7, 2025
tkd. Khoá 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*